

2021-01-20 ΜΗΤΣΙΟΥ ΟΔΗΓΙΕΣ ΙΛΙΑΔΑ Β1 Β2

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΗΤΣΙΟΥ

ΤΜΗΜΑΤΑ: Β1 ΚΑΙ Β2

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΛΙΑΔΑ

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΩ ΕΓΓΡΑΦΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 246-306 ΤΗΣ ΡΑΨΩΔΙΑΣ Α ΚΑΘΩΣ
ΚΑΙ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΣ ΣΤΙΧΟΥΣ...

Οι τελευταίες αντιδράσεις Αχιλλέα και Αγαμέμνονα – Η εμφάνιση του Νέστορα

- Η αντίδραση του Αχιλλέα:
Ο Αχιλλέας πετά με οργή το σκήπτρο του στη γη
- Πράξη διαμαρτυρίας ενάντια στις αυθαιρέσεις της βασιλικής εξουσίας
- Αντιδρά με παθητική στάση σε αντίθεση με το τράβηγμα του σπαθιού που ήταν κίνηση επιθετική
- Διαχωρίζει τη θέση του και παραίτηται από τις τάξεις του Αχαικού στρατού
- Περιφρονεί το θεσμό της δικαιοσύνης (φορέας της είναι ο Αγαμέμνονας)
- Περιφρονεί τη γενική συνέλευση που δεν τόλμησε να εναντιωθεί
- Η παρουσίαση του Νέστορα (στ. 246-254)
Η παρουσίαση του Νέστορα πριν από την παράθεση των λόγων του καταλαμβάνει 7 στίχους:
- σημαντικός ο ρόλος του
- επιβράδυνση, χαλάρωση των ακροατών
- Ο λόγος του Νέστορα (στ. 255-285)
• Ο Νέστορας προσπαθεί με επιχειρήματα και παραινέσεις να συμβιάσει τους δύο αρχηγούς:
- Διαπιστώνει τη θλίψη του Αχιλλέα
- Επιστημαίνει τον αντίκτυπο που θα είχε η διαμάχη τους αν γινόταν γνωστή στο τρωικό στρατόπεδο.
- Εξαιρεί την πολεμική αρετή και τη φρόνηση των δύο αρχηγών.
- Τους καλεί να σεβαστούν τη γνώμη του
(α) είναι πιο νέοι
(β) έχει συναναστραφεί με σπουδαιούς ανθρώπους (χρησιμοποιεί παράδειγμα ως μέσο πειθούς)
- Καταλήγει σε νουθεσίες (στ. 276-285)
(α) επιστημαίνει τα σφάλματά τους και τι πρέπει να κάνουν
(β) τονίζει την ξεχωριστή αξία του καθενός
- Ο λόγος του Νέστορα χαρακτηρίζεται από ευελιξία και διπλωματικότητα. Η μεσολάβησή του απέτυχε, γιατί οι δυο πλευρές επέμεναν πεισματικά στις θέσεις τους (οικονομία του έπους = εξέλιξη της πλοκής)
- Ο λόγος του Αγαμέμνονα (στ. 286-292)
- Ο Αγαμέμνονας συγκρατεί από τα λόγια του Νέστορα μόνο εκείνα που μιλούσαν για το δικό του δίκιο.
- Επιστημαίνει ως βαθύτερο αίτιο της φιλονικίας την αλαζονεία του Αχιλλέα.
- Μιλά υποτιμητικά για την παλικαριά του Αχιλλέα.
- Η απάντηση του Αχιλλέα (στ. 293-304)
- Με αυτά τα λόγια του Αχιλλέα τελειώνει η φραστική σύγκρουση των δύο αντρών. Η οριστική ρήξη οδηγεί στην αποχή του Αχιλλέα από τις μάχες και ρυθμίζει την πορεία της υπόθεσης του έργου.
- Διακόπτει τον Αγαμέμνονα, αγνοεί τον Νέστορα (= αδιάλλακτος)
- Θέλοντας να μετριάσει την ταπείνωση
(α) αποδίδει στον Αγαμέμνονα αβάσιμη κατηγορία (στ. 301-302)
(β) γίνεται απροκάλυπτα απειλητικός (στ. 303-304)
- Με τις απειλές διασώζει την αξιοπρέπειά του, δικαιολογεί την υποχώρησή του.

Νέστορας: - βασιλιάς της Πύλου, ο πιο μεγάλος σε ηλικία από τους βασιλιάδες.
- αρχηγός στρατιωτικών τμημάτων (70-75 ετών)
- σοφός, γαλήνιος χέροντας, έρημος στη ζωή
- ο λόγος του παραίνετικός. Χρησιμοποιεί την πειστική δύναμη του παραδείχματος → μαθοδυσχετηνός ρόλος
- κυριοκνώριστα του → ηρωϊκότητα, ικανότητα (χλυολόγος - λιγυρός)
- αλληλερωϊκότητα διάθεση ("καλοχρημα" = θέλω να το καλό τους)
- διορατικός, έχει ευρύτητα ανάλυσης των γεγονότων
- ικανότητα να ψυχολογεί τους αντιπαλάτους (= ευθιδή των οφίων τα καλώς προσέχοντας να μην πάρει το μέρος κανενός)
- εξέλιξη, διπλωματικότητα (= αποδίδει στον καλό το μέτρο της)

ΑΪΚΗΣΙΣ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

- α. Ο Νέστορας ήταν βασιλιάς της
- β. Ο Πρίαμος ήταν βασιλιάς της
- γ. Μητέρα του Αχιλλέα ήταν η
- δ. Ο Δίας δόξασε τον
- ε. Οι Αχαιοί δώρισαν στον Αχιλλέα τη

2. Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- 1. Οι κορυφές των Δαναών στη γνώση και στη δύναμη ήταν
 - α. οι Ατρείδες.
 - β. ο Αγαμέμνονας και ο Αχιλλέας.
 - γ. ο Αγαμέμνονας και ο Οδυσσεύς.
- 2. Ο Αχιλλέας
 - α. δέχτηκε να επιστρέψει τη Βρισηίδα.
 - β. αρνήθηκε να επιστρέψει τη Βρισηίδα και απείλησε ότι θα σκοτώσει τον Αγαμέμνονα.
 - γ. αποχώρησε αμίλητος από τη συνέλευση.

3. Να βρείτε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές.

- α. Ο Νέστορας επισημαίνει ότι η διχόνοια του Αγαμέμνονα και του Αχιλλέα θα χαροποιήσει τους Τρώες.
- β. Ο Νέστορας επέπληξε δριμύτατα τους διαπληκτιζόμενους.
- γ. Ο Νέστορας συνέστησε στον Αχιλλέα να δώσει τη Βρισηίδα στον Αγαμέμνονα.
- δ. Ο Αχιλλέας τράβηξε τη λόγχη του να σκοτώσει τον Αγαμέμνονα.

4. Τι συμβούλευσε ο Νέστορας τον Αγαμέμνονα και τι τον Αχιλλέα;

275
280
μήτε συ, μεγαλόψυχε, την κόρην του αφαιρέσεις
που του εδωρήσαν οι Αχαιοί, και μήτε συ, Πηλείδη,
θελήσεις ν' αντιμάχεσαι στον μέγαν βασιλέα,
διότι κάτι ανώτερα τιμάται ο σκηπτροφόρος
εκείνος οπού ευδόκησε να τον δοξάσει ο Δίας·
δυνατός είσαι και θεά σ' εγέννησε μητέρα,
αλλ' είναι αυτός ανώτερος ήα τους πολλούς που ορίζει·
και συ να σβήσεις τον θυμόν, Ατρείδη, σ' εξορκίζω·
μη του Πηλείδη οργίζεσαι, που ασάλευτ' είναι σ' όλους
τους Αχαιούς προφυλακή του φθαρτικού πολέμου».

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Ομήρου Ιλιάδα, ραψωδία Α, στίχοι 246 – 306
Μεσολάβηση του Νέστορα

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις :

- α. Ο Νέστορας παρεμβαίνει στη σύγκρουση Αγαμέμνονα-Αχιλλέα, για να ...
- β. Η εκτενής παρουσίαση του Νέστορα από τον ποιητή λειτουργεί από άποψη τεχνικής ως ...
- γ. Το κύριο γνώρισμα του Νέστορα ήταν ...
- δ. Ο ιδανικός τύπος του ομηρικού ήρωα συνδύαζε ...

2. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση :

- Η συμβολική πράξη του Αχιλλέα να πετάξει το σκήπτρο του στη γη δηλώνει :
 - α. την παραίτησή του από το στρατό
 - β. την περιφρόνησή του στο θεσμό της δικαιοσύνης και στη γενική συνέλευση
 - γ. την απαξίωσή του απέναντι στο βασιλικό αξίωμα του Αγαμέμνονα και στον αρχηγικό του ρόλο στη συνέλευση των Αχαιών
 - δ. όλα τα παραπάνω

- Πώς προσπάθησε ο Νέστορας να προσεγγίσει τον Αγαμέμνονα και τον Αχιλλέα;
 - α. κράτησε ίσες αποστάσεις κι από τους δύο
 - β. υποστήριξε τον Αγαμέμνονα
 - γ. υποστήριξε τον Αχιλλέα.
 - δ. άσκησε οξύτατη κριτική και στους δύο

- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της παρέμβασης του Νέστορα;
 - α. κατάφερε να συμφιλιώσει Αγαμέμνονα και Αχιλλέα
 - β. μόνο ο Αγαμέμνονας φάνηκε διαλλακτικός
 - γ. μόνο ο Αχιλλέας φάνηκε διαλλακτικός
 - δ. και ο Αγαμέμνονας και ο Αχιλλέας παρέμειναν αδιάλλακτοι

3. «Οι λόγοι του Νέστορα ήταν πάντα συμβιβαστικοί και χαρακτηρίζονταν από σοφία» (σχόλιο σχολικού βιβλίου, σελ.29). Να επιβεβαιώσετε αυτήν την άποψη στηριζόμενοι στον τρόπο με τον οποίο ο βασιλιάς της Πύλου χειρίστηκε το θέμα της έριδας των δύο αρχηγών.

*Ο Νέστορας με τους γιους του τιμούν τον Ποσειδώνα στην ακτή της Πύλου.
Αρχαίο ελληνικό αγγείο, 400-380 π.Χ.*